

BERNARD MINIER

OKO

xyz

Oko

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Bernard Minier

Oko – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**BERNARD
MINIER**

OKO

xyz

BERNARD MINIER

OKO

PŘEKLAD JIŘÍ ŽÁK

xyz

Copyright © XO Editions 2022. All rights reserved.

Translation © Jiří Žák, 2023

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7683-434-7

ISBN e-knihy 978-80-7683-446-0 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7683-447-7 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7683-445-3 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

*Ambře, Carlosovi, Émilii a Isabelle,
kteří vědí proč.*

Hrůza bez fantazie neexistuje.

Arthur Conan Doyle

PROLOG

Pacient upřeně hleděl na kněze.

V šeru pokoje zamrkal.

Mezi víčky se objevil záblesk.

Muži, který právě promluvil, bylo padesát osm let, byl to bývalý filmový scénograf a skutečně umíral.

Venku byla bouřlivá noc. Blesky a hromobití, ještě vzdálené nad horami. V pokoji se ozývalo pravidelné hučení přístrojů. A za zavřenými dveřmi nemocničního pokoje se po chodbách zdravotnického zařízení nesly ozvěny kroků a navzdory tak pozdní hodině i zavíraných dveří.

Kněz se sklonil. Jeho tvář se objevila ve světle.

„Rak je všude, Otče,“ ztěžka vyslovil Matthias Laugier. „Říkají tomu metastázy... Říkám tomu Nepřítel. Protože to je válka. A já ji prohrál. Každopádně už nemám žádnou šanci...“

Obličej Otce Daniela Eyenga zůstával absolutně soustředěný. Byl to pacient, který požádal o jeho přítomnost. Kněz se na něj informoval u zdravotnického personálu. Rakovina pohrudnice a rakovina plic v posledním stadiu. A k tomu

BERNARD MINIER

zasazená pobříšnice, osrdečník, varlata a hrtan. Azbest přítomný až do jeho zákazu při každém natáčení, v dekoracích i vybavení.

„Azbest,“ řekl Matthias Laugier, jako kdyby četl kněžovy myšlenky. „Kdysi byl ve všech filmových kulisách, v malbách, ventilačních šachtách, a dokonce i v umělém sněhu. Všude. Od té doby ho zakázali. Ale té svinské nemoci trvalo třicet let, než se projevila.“

Kněz přikývl.

Před sebou měl na nočním stolku vedle postele otevřenou malou umělohmotnou krabičku s trochou oleje, který posvětil při poslední mši. Než se dotkl nemocného, navlékl si rukavice.

Ve světle lampičky byla úzká tvář s vyčnívajícími kostmi, podobajícími se nožům, tak šedivá, jako kdyby do ní někdo vetřel popel a oči byly zapadlé hluboko v důlcích.

Kněz se rozhlédl po slabě osvětlené místnosti a hledal koš. Kvůli anticovidovému opatření nesměl odsud nic odnést, takže rukavice, krabička a zapečetěná pipeta, obsahující svěcené víno – jehož kapku před chvilkou kápl nemocnému na jazyk, jako při svatém přijímání – musely jít do koše se šlapkou, než to půjde ke spálení. Při poslední mši si dal stranou trochu vína a pipetu koupil v lékárně.

„Ale nechtěl jsem, abyste sem přišel jen kvůli poslednímu pomazání,“ řekl muž.

Pozornost Otce Eyenga se přenesla zpátky na pacienta. Poslední větu pronesl se zvláštní intonací. „Když vám

OKO

řeknu, co jsem viděl, Otče, už nikdy nebudete klidně spát, věřte mi... *Ztratíte víru v Boha.*“

Pacient se na kněze upřeně zahleděl. Kněz zahlédl hluboko v očních důlcích nemocného záblesk, až se zachvěl.

„Co tím chcete říct?“

„*Peklo, Otče... Byl jsem jedním z jeho ďáblů...*“

Kněz ucítil na zátylku ledový dech.

„Vzpamatujte se,“ zamumlal přiškrčeně. „Neříkejte takové věci.“

Slyšel chraplavý dech – a pomyslel na rakovinou prožrané plíce.

„Nemáte představu, Otče..., nemáte představu, co jsem viděl, *co jsem nám udělal...* Jsem si jistý, že pokud existuje světlo na konci tunelu, pro nás to bude světlo pekelných plamenů.“

Bylo něco hrůzostrašného, ale zároveň směšného v pacientových slovech. Náhle rukou, v níž měl pacient zabodnutou jehlu infuze, sevřel Eyengovu ruku v rukavici. Kněz sebou překvapeně trhnul.

Pak ji pustil a natáhl se k zásuvce nočního stolku stojícího u opačné strany postele. Uvnitř se nacházela zalepená obálka. Ruka s dlouhými uzlovitými prsty ji chytila a podala knězi.

„Dobře víte, Otče, že kvůli tomu svinskému covidu se odsud nesmí nic odnést a že sám to udělat nemůžu. Prosím...“

Eyenga vrhl provinilý pohled ke dveřím.

„Dobře víte, synu, že ani já odsud nesmím nic odnést,“ řekl. Nikdy si nedokázal zvyknout, že říká „synu“ při

BERNARD MINIER

posledním pomazání člověku staršímu, než byl on. „Všechny věci musím hodit do toho koše.“

„Prosím vás, Otče... Je to důležité.“

Ruka držící obálku se roztřásla. Kněz si všiml, že na bublinkové obálce je kresba spirály a stejně tak i křestní jméno a příjmení.

„Co je to?“ zeptal se.

„Prosím vás, Otče. Udělte to pro mě. Musíte ji předat osobně, na tom trvám. Je to moje poslední přání...“

Obličej mu zkřivila bolestná grimasa. Muž vypadal zoufale. Kněz se podíval na jméno nadepsané na obálce.

Kenneth Zorn. Zvláštní příjmení.

„Kdo je to?“ zeptal se.

„Bez problémů ho najdete na internetu. Neznám jeho současnou adresu. Prosím vás, Otče, prosím vás... Je to důležité...“

Kněz se podíval na hodinky. Návštěvní hodiny už dávno skončily, ale on měl právo je trochu protáhnout, zejména v takových situacích, jako byla tahle. Pološero v pokoji občas zvenčí rozsvítil blesk z horka, jako fotografická fleš. Teď v červnu panovaly dusivé teploty, takže tmavé knězovo čelo bylo zalité potem.

„Synu, já...“

„Prosím vás, Otče, prosím vás,“ žadonil Laugier. „Jestli chcete zachránit duši... Ještě je čas to udělat...“

Eyenga zaváhal. V ústech měl vyschlo. Byl to moderní kněz zajímavící se vášnivě o vědu a nové technologie. Příliš

OKO

pověřám nevěřil. Přesto však v něm začala klíčit iracionální myšlenka. Ucítil jakousi formu zla. V téhle místnosti.

Znovu se zachvěl, jako kdyby mu byla zima. Toužil po jediném: okamžitě odejít. Vzal obálku. *Kdo je to ten Zorn?* Co je v té obálce? Vždyť, když ji potěžkal, byla tak lehká. Spíš nějaký malý předmět, nikoliv dopis... *Šperk? USB?* Strčil ji do kapsy saka. Vzal plastickou krabičku obsahující olej. Pomazal čelo a tváře pacienta a zamumlal frázi, kterou už opakoval tolikrát, že vlastně ztratila svůj význam:

„Ve jménu Otce i Syna a Ducha svatého. Ať tě vysvobodí z hříchů, ať tě zachrání a posilní. Amen.“

O DESET MINUT POZDĚJI už utíkal chodbou a s úlevou vyšel do teplé noci. Nad střechami Ax-les-Thermes se blýskalo, jako kdyby neviditelná ruka trhala látku noci. Ale pořád nepršelo.

Zrychlil a zamířil k náměstí du Breilh, kde zaparkoval své volvo.

Kavárny byly zavřené, světla hotelů a restaurací zhasnutá a parkoviště na náměstí bylo kromě jeho auta úplně prázdné. Do ticha malého, spícího městečka se z kostela svatého Vincenta ozval zvon. Za zvonící se rýsoval obrys hor. A za nimi následovala dunící tma, bičovaná blesky.

Knězovo srdce taky dunělo. To, co pocítil v tom pokoji, mu připomnělo, co jako dítě zažil při obřadu *bwiti* ve své rodné vesnici ležící na břehu Guinejského zálivu. Teď to znovu vyplulo na povrch. Nehybné vody delty a tisíce

BERNARD MINIER

zvuků africké noci, kalabasy a misky naplněné barevným prachem, šaman pronášející rituální formule. Bylo mu osm, když se za svitu svíček zúčastnil toho obřadu.

Dnes večer cítil taky strach, temnější než smrt. Stejnou atavistickou hrůzu. Proč? Co to bylo, že se toho jeho mysl bála?

Náhle se zablesklo mnohem silněji než všechny předešlé blesky. Na okamžik se na asfaltu parkoviště objevilo oslepující světlo a v něm obří obraz kříže na špici kostela.

Obráceného kříže... směřujícího tou delší stranou k němu.

Byl sám na náměstí, miniaturní postavička. A obrovský temný kříž se natahoval přímo k němu.

Zmocnil se ho jakýsi pradávný strach, rychle odemkl auto a skočil za volant.

Peklo, Otče... Byl jsem jedním z jeho ďáblů...

S bušícím srdcem nastartoval a s bušícím srdcem se rychle rozjel do spících ulic.

Peklo, Otče... Byl jsem jedním z jeho ďáblů...

Dokázal se pořádně nadechnout, teprve když byl několik kilometrů daleko.

**ÚTERÝ
21. ČERVNA**

1.

VE SNU VIDĚL viset na kabelu bezhlavého koně v ledovém větru. Viděl kruh studentů shromážděných kolem bazénu, v němž plavaly panenky s modrýma, otevřenýma a nehybnýma očima. Viděl statečného německého ovčáka, který se v polském lese při obraně svého pána nechal roztrhat vlky. Viděl chatu hořící ve tmě jako pochoděň a vevnitř dvě ztracené a prokleté duše. V měsíčním světle viděl dvě sestry, držící se za ruce, v šatech ke svatému přijímání. Viděl postavu ležící na hladině zmrzlého horského jezera, pokrytou ledovou krustou. Mladého muže – jelena sraženého autem na pusté silnici... A spoustu dalších obrazů... Viděl otce sedícího v pracovně s pěnou na rtech. Mrtvé dítě, jeho dítě. Viděl mrtvé ženy, muže i děti... Viděl smrt, mučení a krveprolití, viděl nenávisť, pomstu, návnadu, bolest i hloupost. A nikdo na tom nedokáže nic změnit. Protože tak to prostě je od počátku věků.

Ostrý zraňující zvuk, jako kdyby mu někdo vrazil plnicí pero do ucha. Probudil se. Pochopil. Pokaždé, když telefon zazvonil za úsvitu, věděl, že oceán noci právě vyvrhl další mrtvolu na břeh dne.

2.

SMĚROVKY U VCHODU do velké psychiatrické nemocnice ukazovaly doleva k pavilonům, jídelně a posluchárně, doprava k administrativní budově, parkovištím, restauraci pro personál a provozním kancelářím.

Ale nemusel se podle nich orientovat, protože modré otáčející se majáčky se nacházely přímo před ním za páskou. Ozařovaly monumentální arkádovou chodbu korunovanou špicí kaple.

Dojel až tam, vystoupil z auta, zeptal se, kudy má jít, strážníka odhánějícího vrány – určitě neviděl místo činu, protože by nebyl tak uvolněný – a potom se pěšky vydal doprava pod krytý portál a pak pokračoval otevřenou chodbou od jedné arkády ke druhé, zatímco se mu v obličejích odrážel bledý úsvit.

Architektura minulého století se tu odhalovala v celé velkoleposti jako koráb z těžkého kamene, sice pochmurný, ale zbudovaný pro nápravu lidských duší, říkal si, když kráčel střídavě v ostrém ranním světle a ve stínu mezi pilíři. Ale duše, na rozdíl od věcí, nelze opravit. Lze jim jen

pomoci, aby samy sebe nezničily a přežily. A nezraňovaly druhé.

A přece tu někdo v těchto místech vzal druhému život.

„Promiň, že tě budím, Servazi,“ řekl mu nový divizní komisař do telefonu, „ale máme vraždu.“

„Vraždu?“ zeptal se Martin Servaz ještě napůl spící.

Komisař ho vytrhl ze spánku, v němž se mu zdálo o těch nejstrašlivějších věcech. Ve snu viděl mrtvolu, které za sebou cestou nechával, všechny ty, kteří předčasně ukončili své životy, všechny, kteří provázeli jeho policejní kariéru.

„Nejlepší bude, když se přijedeš podívat.“

Nakonec otevřel oči a pohlédl na druhou půlku postele. Byla prázdná. Ve sprše přemýšlel o tom, jestli už vstal Radomil, jeho soused na patře a bulharský muzikant, který před několika lety přijel do Toulouse i se svou dcerou, a jestli může jeho dceři svěřit Gustava, když telefon zazvonil po druhé. Tentokrát to byl jeho zástupce Vincent Espérandieu.

„Už jsi na cestě?“

„Ještě ne.“

„Máš někoho na hlídání Gustava?“ zeptal se Vincent.

„Počítám, že poprosím Anastasiu, dceru mého souseda. Pořád hledá práci.“

„Nedělej si starosti. Řekl jsem Charlène, aby se pro něj zastavila. Vezme ho na snídani s Flaviem a Megan.“

Charlène Espérandieuová, krásná žena jeho zástupce. Syn bude šťastný, když bude moci posnít s ní a se svým „bratrance“ a sestřenicí“. Tak jim Gustav říkal. Protože Vincent

BERNARD MINIER

nebyl jen jeho zástupcem, ale taky nejlepším přítelem. Samozřejmě to platilo i o Samiře, další člence jejich vyšetřovacího týmu. Ale Samira byla úplně jiná, příliš nezávislá a stála stranou. Po tisíci ho napadlo, že jestli si chce užít syna, pak to musí udělat hned. Věděl, že čím bude Gustav starší, tím méně bude chtít trávit čas s otcem. Znal řešení: odejít z kriminálky, najít si pohodlnou práci u policie s víkendy pro sebe a všechno ostatní pustit k vodě.

A taky věnovat víc času Lée, pokud se někdy vrátí z Afriky...

Léa... Píchnutí u srdce... Uviděl dalšího policistu v uniformě stojícího o kus dál, který mu ukázal cestu, jakmile vytáhl průkaz. Pak tam byl další. Kromě policistů tam nikdo na dohled nebyl.

Zdálky v další chodbě spatřil nového divizního komisaře, jak diskutuje s prokurátorem a dvěma muži v bílých pláštích. Buď to byli ošetřovatelé, nebo psychiatři.

Hervelinovi bylo čtyřicet, měl na sobě skvěle střižený oblek a hedvábnou kravatu a byl to nejmladší ředitel kriminální policie za dobu její existence. Vyšplhal po žebříčku toulouské policie s rychlostí hodnou rakety SpaceX. Důvod jeho vzestupu byl prostý. Práce v terénu mu nešla, ale byl expertem na statistiky, právní předpisy, řečnění a brzy se stane – Servaz o tom nepochyboval – i odborníkem na otvírání deštníků. Hervelin se okamžitě soustředil na nejslavnějšího vyšetřovatele celé kriminálky. Bral ho nikoliv jako trumf, ale jako případné nebezpečí své kariéry. Protože všichni,

OKO

a dokonce i on, věděli, že Servaz je nejen nejlepší, ale taky *nejmíň kontrolovatelný*. Jakmile teď divizní komisař Servaze koutkem oka zahlédl, obrátil se k němu. Nevypadal, že by byl bůhvíjak šťastný, že vidí svou vyšetřovatelskou hvězdu.

„Major Servaz,“ pronesl pochmurně a jeho tvář přitom neměla žádný výraz. „Povede vyšetřovací tým.“

„Ano, ano, všichni přece majora známe,“ reagoval prokurátor.

Servaze s překvapením napadlo, jestli se jednalo o kompliment nebo sarkasmus. Nevěděl úplně přesně, jestli je na kriminálce a na prokuratuře považován za legendu, nebo za anomálii. Kolovala o něm spousta více či méně potvrzených řečí a zároveň řada přehnaných nepřesností. Jakýkoliv nováček u toulouské policie nebo u soudu o něm musel dřív nebo později slyšet. Řadu z nich napadlo, nakolik jsou ty řeči pravdivé. Jak to dělá, že má takové výsledky? Proč je pořád jen majorem? Proč ho nepovýšili?

„Majore, tohle je doktor Rollin,“ řekl komisař a přitom si oprašoval neviditelné smítko na obleku. „Ředitel zdejšího ústavu. A tohle je ošetřovatel, pan Joubert.“

Servaz si oba muže pozorně prohlédl. Psychiatrovi bylo asi padesát, měl šedé vlasy, protáhlý obličej, brýle a ruce měl vražené do kapes o dvě čísla většího pláště, který na něm visel jako na ramínku. Ošetřovatel byl třicátník s dlouhými vousy zastřiženými do čtverce, jak se teď nosilo. Po ulicích takových vousáčů běhala spousta. Podobali se mimozemšťanům převlečeným za Mikuláše. Tvář mladého ošetřovatele

BERNARD MINIER

byla napjatá, zatímco psychiatrovi se v ní zračil úžas. Servaz se napadlo, jak hrozné musí být to, co se nachází uvnitř.

„Musím se vám přiznat, že během své kariéry jsem viděl šokující případy a agresivní pacienty,“ začal psychiatr rozrušeným hlasem. „Ale tohle..., co se stalo uvnitř..., je... slovy nepopsatelné.“

Servaz se otočil ke komisaři, který okamžitě odvrátil pohled.

„Kdo našel tělo?“ zeptal se.

„Já,“ odpověděl ošetřovatel. „Když jsem šel ráno na obchůzku. Okamžitě jsem zavolał pana ředitele.“

Co se tady stalo? Servaz měl pocit, že přes veškerou zkušenost jsou ti muži skutečně rozrušení.

„Jeden z vašich pacientů?“ zeptal se a obrátil se k psychiatrovi.

Ten přikývl.

„Stan Du Welz. Pětačtyřicet let. Pracoval u filmu. Pravidelně střídal zdejší pobyty s pobytem venku. Diagnostikován jako psychotik s paranoidní schizofrenií. Ale díky lékům byl stabilizovaný a měl volný režim.“

„A další pacient... ehm... *utekl*,“ dodal Hervelin. „Měl pokoj vedle oběti.“

Servaz se podíval na psychiatra. Byl skoro tak bílý jako jeho plášť. Musel skutečně prožít šok. Ale určitě to nebyl první útěk z Camelotu: o několika „útěkářích“, jak jim diskrétně říkaly úřady, se na počátku roku zmiňoval dokonce i regionální i celostátní tisk. Ústav musel posílit ostrahu,

OKO

počet ošetřovatelů a přistoupit k donucovacím prostředkům, o víkendech zavíral pavilony k velké nelibosti zdravotnických odborů tvrdících, že nemocnice není vězení a že kvůli těmto opatřením se ze zdejšího ústavu stal přetopený kotel.

„Poručíci Samira Cheungová a Vincent Espérandieu jsou už vevnitř,“ upřesnil Havelin a hlavou ukázal na otevřené dveře. Sám ovšem nedal najevo žádnou chuť tam taky jít.

Servaz si je prohlédl. Kovové. Bílé. Pevné. Velká závara znemožňující otevřít je zevnitř.

Vešel. Vestibul. Dveře na obou stranách chodby s malým okénkem umožňujícím zdravotnickému personálu nahlédnout dovnitř a neobtěžovat přítom pacienty. Všechno se to odehrálo v jedné místnosti vpravo, soudě podle blesků fotoaparátu a důvěrně známému hlasu:

„Muž evropského typu ležící na zádech...“ právě oznamovala Samira Cheungová. „Cár látky nacpaný do úst... Zápěstí a kotníky svázané koženými řemeny připevněnými k posteli široké asi metr deset... Pořezaný na několika místech... Velké rány na obličeji, hrudníku, údech, podbřišku, slabinách a pohlaví... Hodně krve, ale vrah se vyhnul tepnám... Tělo je studené, vykazuje první známky posmrtné ztuhlosti, krev je suchá a zatvrdlá... Smrt nastala před několika hodinami.“

Vykročil dovnitř.

Do nosu ho okamžitě udeřil strašný zápach. Zvratky, pot a exkrementy. Vincent a Samira stáli obrácení zády ke

BERNARD MINIER

dveřím, stejně jako technici v bílých kombinézách, rukavičích a modrých návlecích. Samira mluvila do telefonu.

Jeden technik se zápisníkem v ruce pořizoval postaru nákres. Servaz si uvědomil, že operace probíhá v nezvyklém klidu. Atmosféra připomínala večer před pohřbem. Pocho-pil, proč se jeho zástupci dívají soustředěně na postel. Od prahu pozoroval scénu, aniž se pohnul, smysly měl zbyst-řené a myslelo mu to naprosto jasně, jako pokaždé, když se ocitl na místě činu.

Obraz ho vyděsil. V té skutečně maličké místnosti velké sotva čtyřikrát tři metry se vrah opravdu vyřádl.

Zamřížovaným oknem pronikalo dovnitř světlo úsvitu. Hladilo postel, připojovalo se k mocnému světlu halogeno-vých reflektorů namířených na oběť. Muž ležel na zádech, kromě bavlněných slipů na sobě nic neměl. Obličej měl zmodralý, spodní části těla ztuhlé. Krev se vsákla do matra-ce a ztmavla a ztuhla vlivem oxidace. To vše potvrdovalo, že Samira měla pravdu, muž je mrtvý několik hodin.

Ostrá záře reflektorů přidávala celé scéně na morbidní in-tenzité. Ranní světlo propůjčovalo jemnou a morbidní poezii.

Ale největší Servazovu pozornost přitáhly rány. Byly zčernalé, řezné, tržné, otevřené, početné, křížily se nebo běžely paralelně vedle sebe, na bílé kůži kreslily hustou síť. Vrah řezal do oběti, dokud nevykrvácela. Galaxie rudých řezů a hnědočerné kaluže krve vytvářely na bílém těle, a do-konce i na posteli obrazy podobající se abstraktní malbě. Vrah si vybral k útoku ta nejcitlivější místa: bradavky, tváře,

uši, prsty, boky a taky pohlaví, které vykukovalo zpod stažených slipů, mělo u kořene hlubokou kruhovou ránu a původně bílá vata byla nasáklá krví.

Do úst oběti strčil rovněž kus gázy, kterou muž ušpinil svými zvratky. Na bradě měl další známky zvracení, což svědčilo o tom, že vrah mu v určitou chvíli roubík vytáhl.

Proč chtěl, aby promluvil? Nebo se mu líbilo slyšet ho křičet, protože chtěl, aby ho prosil a dovolával se jeho milosrdenství? A nikdo nic neslyšel?

Samira pokračovala v nahrávání a do telefonu konstatovala: „Rány hodně krvácely... Jistě *ante mortem*...“

Servaz svou pozornost upřel na postel. Pevné kožené řemeny s kovovými přezkami byly používány na příliš divoké pacienty. Napadlo ho, jestli postele byly v tomhle bloku stejné, nebo jestli Stan Du Welz měl právo na speciální zacházení – nebo jestli se s pacienty takhle zacházelo každou noc.

Tak či onak, vrah téhle skutečnosti využil. Du Welz měl zápěstí a kotníky svázané, ruce roztažené skoro do kříže a nohy do V. Takový mechanismus byl určený k tomu, aby ho chránil před sebou samým – nebo aby chránil ostatní. Teď se obrátil proti němu.

V místnosti nebyly žádné stopy zápasu. Proč? napadlo Martina. Cítil se okamžitě velmi vyčerpaně. Už toho viděl a slyšel příliš. Policisté, soudci: všichni trávili čas ucpáváním prasklin, které se neustále rozšiřovaly. Jakmile vyřešili jeden případ, objevil se hned další. K čemu to bylo dobré? Doba, kdy si všichni mysleli, že to, co dělají, něčemu slouží, byla už dávno pryč.

BERNARD MINIER

Cítil, jak je jeho mozek na hraně exploze. Zakašlal. Samira se otočila.

„Ach, ty jsi tady,“ konstatovala. „Moc hezký to není, co? Co podle tebe přiměje člověka udělat něco takového?“

Pronesla ta slova, jako by mluvila o dešti a o hezkém počasí. To ho přivedlo zpátky do správných kolejí. Stačilo brát to s nadhledem a chladnokrevností jako Samira Cheungová, aby mohl začít normální pracovní den.

Vizuálně to už bylo něco jiného. Samira se podobala poldovi asi stejně jako halloweenská dýně čínské váze. Její oči lemované silnou černou linkou jí propůjčovaly fascinující a zároveň znepokojivý pohled, její tmavé vlasy ostříhané na ježka a doplňky – vinylové kalhoty, kožená bunda pobitá cvočky a černé tričko – vyvolávaly spíš představu milovnice sado-maso než obraz vyšetřovatelky ústřední kriminální policie. Žvýkala žvýkačku a mlaskala, dokud svůj projev lakonicky neukončila:

„Je to děsivé...“

„Kde je soudní lékařka?“

„Přijede,“ odpověděl Vincent Espérandieu.

„Ona.“ V Ústavu soudního lékařství v Toulouse byla jediná žena: doktorka Fatiha Djellaliová. Zkušená a profesionální až do morku kostí. Což byla vlastně dobrá zpráva.

Vincent byl taky bledý, rovněž jím ta podívaná otrásla.

Jeden z techniků se skláněl k matraci nasáklé krví. Právě vlhčil kus matrace fyziologickým roztokem, než vezme štěteček a začne odebírat vzorky. Servaz se sklonil vedle něj. Právě si něčeho všiml.

OKO

Na okraji matrace. Tam, kde visela bezvládná paže oběti.
Nějaký zvláštní předmět. Neobvyklý detail. Nemístný.
Nepochopitelný.

Spirála...

Jako by ji prst mrtvého – ačkoliv jeho zápěstí bylo uvězněno v kožených poutech – nakreslil nehtem do čerstvé krve, jíž matrace nasákla.

Reflexivní gesto nebo vzkaz pro ně?

Servaz se narovnal. Cítil to. Něco se tady stalo. Tenhle případ vůbec nebyl obyčejný. Nakonec mávl na fotografa, aby mu symbol vyfotil. Zazářil fotografický blesk.

Espérandieu se taky sklonil nad zvláštní symbol, jasně vystupující z hnědého pozadí zaschlé krve.

Dokonale nakreslená spirála...

„Co to kurva je,“ řekl zástupce, „to je jako z nějakého hororu.“

3.

„DO PRDELE,“ řekla Fatiha Djellaliová.

Nic jiného. Servaz nicméně zaznamenal nenápadné patoložčino zaváhání, když vstupovala do místnosti. Neznatelně nakrčila obočí, vytáhla mobil a spustila nahrávání jako před ní Samira.

Podívala se na hodinky.

„Jedenadvacátého června, 7 hodin 13 minut,“ začala doktorka Djellaliová diktovat, „psychiatrická nemocnice Camelot, Španělská ulice, Toulouse.“

V následujícím tichu ji všichni mlčky sledovali, jak pomalíčku obchází postel a jak začíná popisovat, co vidí. Nenechávala nic náhodě, popisovala všechny anatomické a fyziologické detaily, které doplňovaly první Samiřino ohledání.

Byla to vysoká žena s tmavými očima a krásným obličejem, lemovaným uhlově černými lesklými vlasy. Vyzařovala z ní vitalita, která – a Servaz si toho často všímal – přímo zahrnovala i mrtvolu, když si je prohlížela. Otočila se k technikovi v kombinéze a ukázala na prsty pravé ruky.

„Kdo odebíral otisky?“

OKO

Tón měla ostrý. Přihlásil se jeden z techniků.

„Měl jste na mě počkat,“ vytkla mu. „Zabalit ruce do papírů a navléknout na ně sáčky.“ Servaz se usmál. Al-Fatiha je první súra koránu. Náhle dostal chuť na cigaretu. Proč pokaždé, když potká Fatihu Djellaliovou, cítí potřebu si zapálit? Bylo to proto, aby se ujistil, že je... *naživu*?

„Vzhledem k tomu množství krve musela být oběť ještě naživu, když ji vrah začal řezat,“ odhadla.

„Mrtvola je studená a už u ní nastala posmrtná ztuhlost, takže tady musí ležet už několik hodin.“

„Ztráta krve mohla způsobit rychlejší pokles tělesné teploty,“ upřesnila Fatiha. „Ale souhlasím. A co ten druhý?“ zeptala se a obrátila se k Espérandieuovi. „Jeho soused?“

„Ten uprchlík?“ zeptal Vincent. „Měl pokoj na opačné straně chodby. Jistý Jonas Résimont.“

„Martine?“ pronesla patologka a ani přitom moc nezvýšila hlas.

Obrátil se. Fatiha Djellaliová se nakláněla k tváři mrtvého. S pomocí pinzety mu vytáhla z úst gázu a vložila ji do průhledného sáčku, který jí podal Espérandieu, jenž měl jako ohledávajícího místa činu na starosti i odebrané vzorky. Bacterkou posvítla do ústní dutiny. Sklonila se ještě víc a zadívala se hluboko do úst. Jazyk měl mrtvý oteklý a zabíral většinu volného prostoru úst.

„Podívej se mu do krku, vedle čípku.“

Servaz poslechl. Krční čípek byl dvakrát, nebo dokonce třikrát větší než normálně, stejně jako mandle.

BERNARD MINIER

„Co se podle tebe stalo?“

„Dostal anafylaktický šok,“ odpověděla Fatiha. „Podívej se líp.“

Servaz se soustředil. Malé bílé skvrny. Na sliznici. Píchnutí... Pochopil: šok byl způsoben alergickou reakcí.

Fatiha znovu strčila pinzetu mezi zuby mrtvého. Servaz je roztáhl, aby jí ulehčil práci.

Když ji vytáhla ven, spatřil, že v ní něco drží. Hmyz s černo-žlutě pruhovaným břichem.

Včela.

„Vzhledem k počtu těch píchnutí soudím, že tam není sama.“

4.

„FAJN. MUSELA TO BÝT alergická reakce. Musel být naživu, když mu strčili včely do hrdla, a pak mu ústa uzavřeli tím kusem gázy, je to tak?“

„Je to možnost.“

„A krev?“

„Rány hojně krvácely. Což znamená, že musely vzniknout *ante mortem*. Ale krev nevytékala z tepen, takže hlavní krevní řečiště bylo ušetřené. Vrah ho mučil, o tom není pochyb, ale nemyslím si, že by to vyvolalo natolik masivní krvácení, aby ho to ohrozilo na životě. Žádný životně důležitý orgán nebyl zasažen. Myslím, že za smrt vděčil včelám. Podrobná analýza krku a dýchacího ústrojí nám to jistě potvrdí.“

„Kurva!“ vydechl Espérandieu. „Udušení způsobené včelami. Smrt zaviněná rojem včel v krku. Vrah určitě musí milovat přírodu...“

„A ty zvratky na bradě?“ zeptal se Servaz.

Fatiha Djellaliová zaváhala.

„Člověk, který ho mučil, mu musel pravidelně vytahovat látku z pusy. Předtím, než mu ty včely nacpal do krku.“

BERNARD MINIER

„A nikdo ho neslyšel křičet?“

Servaze napadlo, jestli křik v blázinci není něco jako troubení aut na ulici: lidi si na něj zvyknou a pak mu už nevěnují pozornost.

„Vrah mu nacpal včely do krku a pak mu ústa definitivně ucpal roubíkem,“ pokračovala patoložka. „Tady, na patře, má jednu větší díru,“ dodala a namířila na ni světlo baterky. „Mohla ji způsobit nějaká nádoba na včely, kterou mu vložil do úst.“

„Jak si ten Résimont, pokud to udělal on, ty včely sehnal?“ zeptal se Servaz znepokojeně. Obrátil se k Vincenovovi a Samiře: „Ověřte, jestli jsou tady někde v prostorách ústavu úly.“

Vyšel ven, přešel chodbu a vstoupil do sousední místnosti, v níž pracovali další policejní technici. Vypadala stejně jako ta první. Postel. Stolek. Židle. Pár knih. Skříň. Jediný rozdíl byl v tom, že postel neměla žádné poutací popruhy.

Mříže na okně tu byly.

Servaz se zamyslel. Jediným východem byly dveře, kterými sem všichni vešli.

„Takže ten chlap, obývající tuhle místnost, ten... Résimont, vešel do sousedního pokoje, mučil jeho obyvatele, nacpal mu do krku včely a pak se odsud vypařil...“

Náhle měl pocit, že tu je něco špatně. To nesedí, pomyslel si.

„Kde schovával včely, než je použil?“ zeptal se nahlas. „Jak dlouho můžou včely přežít v uzavřené nádobě, i když

v ní budou otvory na vzduch? Musíme sehnat odborníka, včelaře...“

Vrátil se do chodby a podíval se na dveře pokojů. Žádné zámky. Vyšel ven.

„Dveře pokojů se na noc nezamykají?“ zeptal se.

„Pacienti mají zakázáno chodit do pokojů k jiným pacientům,“ odpověděl psychiatr. „Ale nejsou v izolaci. Izolace je vždycky časově omezená a je to krajní prostředek úměrný riziku.“

Úměrný riziku... Servaz napadlo, co by si oběť, Stan Du Welz, o téhle formulaci pomyslela.

„Na žádost Regionální zdravotnické služby jsme po těch lednových útěcích zahájili správní vyšetřování a provedli inspekci,“ vysvětloval ředitel.

Servaz si vzpomněl, že všichni uprchlíci byli v několika hodinách po útěku pochyťáni. Jeden z nich však stihl napadnout starou ženu v centru města.

„A k jakým jste došli závěrům?“

„Ehm... inspekce ještě neskončila...“

„Po půl roce?“ zeptal se Servaz překvapeně.

„Ale zabezpečili jsme vchody i východy a posílili ostrahu,“ odpověděl Rollin, „vzhledem k riziku uprchlíků v kontextu... *nadměrné medializace.*“

Servaz neřekl nic. Zatímco ředitel pokračoval v argumentaci, major právě objevil bezpečnostní kameru umístěnou pod střechou galerie vedle pilíře. Kamera mířila na kovové dveře.

„Tyhle dveře se na noc zamykají?“

BERNARD MINIER

„Samozřejmě,“ odpověděl ošetřovatel. „V psychiatrických zařízeních je elektronické zamykání povoleno za podmínky, že personál má i klíč. Abyste mohli vejít do tohoto pavilonu, stačí stisknout támhle to tlačítko, ale když jdete ven, musíte si odemknout klíčem. Klasický mechanismus.“

Servaz se podíval na Espérandieua.

„Zkontrolovali jste mříže na oknech v pokojích?“

Vincent přikývl.

„Jsou v pořádku,“ řekla Samira a přistoupila blíž. „Ten chlap musel vyjít dveřmi. Žádný jiný východ tu není. Zkontrolovala jsem to.“

„To znamená, že našel způsob, jak si sehnat klíč... Krádež klíčů je tady neobvyklá?“

„Ani ne,“ zavrtěl ošetřovatel hlavou. „Občas se stane, že se ztratí klíče nebo má bezpečnostní zařízení poruchu. Stává se to ve všech podobných zařízeních.“

Servaz zaregistroval, že se ošetřovatel potí.

„Joubert, tak se jmenujete, že?“ zeptal se.

„Ano, Ghislain Joubert. Řekl jsem vašemu kolegovi všechno, co jsem věděl,“ vykotal. Očividně nebyl ve své kůži.

„Víte, kam se ukládají snímky z té kamery?“

„Ano. Na bezpečnostní PC.“

„Můžete nás tam zavést?“

SERVAZ ZAHODIL OHAREK na zem dvora, pak se ho zmocnily výčitky, takže ho sebral a šel ho hodit do popelnice stojící o kus dál. Potom vešel do místnosti.

OKO

„Pusťte záznam od včerejších osmnácti hodin,“ řekl člena ochranky sedícímu před monitorem.

Dozorce otevřel na obrazovce kalendář. Vybral měsíc, den a hodinu: 20. 6. 2022. 18.00.

„Pusťte to zrychleně,“ řekl Servaz.

Několik vteřin před devatenáctou hodinou se na monitoru objevila postava psychiatra. Servaz ho viděl, jak zády ke kameře zmáčkne tlačítko vpravo od dveří a vešel dovnitř.

„Když jste ho navštívil, byl vzhůru?“

Psychiatr přikývl.

„Vypadal normálně?“

Rollin zaváhal.

„Měli jsme s ním trochu starosti. Přes den začal být nervózní a rozrušený. Odpoledne mě na to upozornila sestra, která měla službu. Když jsem ho ale viděl včera večer, vypadal klidně. Ale radši jsem mu dal sedativum.“

„Dal jste mu nějaký uklidňující prostředek?“

„Prášek na spaní.“

Proto tam nebyly stopy zápasu! Oběť spala, když ji vrah spoutal.

„To se stává často? Že jim dáváte sedativa?“

Psychiatr přikývl.

„A jeho soused?“

„Ten už spal. To není nic zvláštního vzhledem k lékům, které berou. Neměl jsem žádný důvod ho budit.“

„Smějí mít v pokojích osobní věci?“

„Jistě.“

BERNARD MINIER

Na monitoru psychiatr právě vycházel ven a zmizel doleva, mimo záběr kamery.

„Stop!“ řekl Servaz.

Strážný zastavil přehrávání.

„Dobře,“ řekl Martin. „Dáme vám USB. Přesně od tohoto okamžiku, od 19 hodin 9 minut nám budete všechno nahrávat. Jasný?“

Strážný kývl, že ano.

„Díky. Budeme pokračovat. Zrychlete to.“

Na mírně roztřeseném záběru kamery na bílé dveře bylo něco hypnotického. Všichni upírali oči na monitor. Čekali na chvíli, kdy Jonas Résimont, soused Stana Du Welze a hlavní podezřelý, projde dveřmi.

Ve 21 hodin 30 minut se objevila sestra v bílém plášti.

Podobně jako psychiatr také ona zmáčkla tlačítko a zmizela vevnitř.

„Víte, kdo to je?“ zeptal se Espérandieu.

„Sestra ve službě,“ odpověděl Rollin. „Jde na obchůzku. Zjistím to. V Camelotu se o 13 000 pacientů stará 1200 členů zdravotnického personálu.“

Sotva o minutu později ji viděli, jak vychází ven. Krátce po 23 hodině přišla další sestra a stiskla tlačítko. Zůstala vevnitř tentokrát deset minut a teprve pak vyšla. Obrazy dál defilovaly. Nebo spíš jeden obraz: zavřená kovová bílá dveře.

Půlnoc...

Servaz se zhluboka nadechl. Napětí v místnosti by se skoro dalo krájet. Blížil se okamžik pravdy.

OKO

1 hodina...

2...

3...

4...

Servaz se podíval na Samiru. Na její tváři se daly číst rozpaky. I Servaz je sdílel. Ke smrti Stana Du Welze nemohlo dojít za svítání, to prostě nebylo možné. Krev by nestačila zaschnout a nemohlo by dojít ani k posmrtné ztuhlosti. Soustředil se. V duchu viděl jediné vysvětlení: Jonas Résimont zůstal s mrtvolou několik hodin, než se rozhodl uprchnout. Musí se objevit co nejdřív.

5 hodin

Jak se Servaz neustále nakláněl dopředu, cítil, jak mu tuhne zátylek.

5 hodin 40 minut...

Před bílými dveřmi se objevila další postava. Viděli ji, jak tiskne tlačítko. Servaz se zamračil.

„To jsem já,“ řekl Ghislain Joubert za jeho zády.

Vousatý ošetřovatel se objevil skoro vzápětí. Panikařil a k uchu tiskl mobil.

„Právě volám řediteli,“ upřesnil.

„To není možné...“ zamumlal Vincent.

Servaz se obrátil k Rollinovi.

„Jste si jistý, že Stan Du Welz byl ještě naživu, když jste za ním přišel?“

Psychiatr ho zdrtil pohledem.

„Samozřejmě!“

BERNARD MINIER

„To je nepochopitelné,“ řekl divizní komisař a mnul si hladce oholené tváře. „Kam se ten vrah poděl?“

„Osobně jsem kontrolovala mříže,“ ozvala se Samira. „Žádný jiný východ tam kromě těchhle dveří není!“

Servaz se vztyčil. Nechápal to. Jak to k čertu Jonas udělal? Co to bylo za trik?

„Chci zkontrolovat stropy, stěny, podlahu, všechno... A chci plán nemocnice,“ dodal s pohledem upřeným na Rollina. „Projděte to video znovu od chvíle, kdy doktor Rollin vyšel ven. Vyhlásíme celostátní pátrání po Jonasu Résimontovi a požádáme o pomoc oddělení nezvěstných. Zjistěte, jestli má nějaké příbuzné, přátele nebo rodinu. A obejděte tu budovu, někudy se přece musel dostat ven, sakra!“

V rejstříku nezvěstných osob bylo jen za loňský rok zaregistrováno víc než 620 000 záznamů, 39 milionů konzultací. Bylo to jako hledat jehlu v kupě sena. Espérandieu dál upřeně zíral na ty zamčené dveře a pak tiše zaklel:

„Do prdele, co je tohle za případ?“

5.

SLUNCE ZÁŘÍCÍ NA HORSKÝCH VRCHOLECH. Na opačné straně údolí ležel stín. Ubac a Adret. Jako dvě strany života, tmavá a světlá. Jasná obloha nahoře. Svahy porostlé lesem. Velmi hustým.

Dopoledne, 11 hodin 58 minut. Letos v červnu už bylo horko. V kabině duněla hudba skupiny Sigur Rós.

Z Toulouse vyjela před hodinou a padesáti minutami. Sto kilometrů jela po A64 a pak zamířila do hor přímo na jih směrem ke španělským hranicím.

Teď pokračovala krajinou, v níž se střídaly tmavé lesy jako z pohádek jejího dětství, s loukami zalitými sluncem, stříbrnými potůčky a roztomilými stády.

Světlo tančilo na předním skle její Lancie Ypsilon, která už měla na tachometru ujetých 200 000 kilometrů. Uvnitř to páchlo starou kůží, prachem a umělou hmotou a do toho se mísila vůně lesa, která se dovnitř dostávala otevřeným okénkem.

Vjela do hustého lesa, do zeleného příšeří, kterému sluneční paprsky dodávaly měňavý vzhled. Kabinu okamžitě zaplavily chlad a vlhkost.

BERNARD MINIER

Tahle atmosféra přesně odpovídala tomu, co sem přijela hledat. Anebo spíš *koho*. Při té myšlence se Judith sevřel žaludek. Až doteď s *ním* byla tato studentka filmové školy v kontaktu jen přes e-mail. Musela se násilím přinutit, aby ho nebombardovala vzkazy. Měla pro něj přichystáno milion otázek.

Zázrak už je jen to, že ti odpověděl, ne, Jude? Proč to ostatně udělal?

Říkalo se o něm, že je arogantní, svárlivý, cynický, samotářský a šílený misantrop.

Kolovaly o něm řeči, že přerazil sanici jednomu paparazimu, který u něj zazvonil u dveří, a že jednou zfackoval velmi slavného herce, jenž odmítl hrát scénu podle jeho pokynů, které byly vždycky extrémně přesné – protože Morbus Delacroix nepatřil k režisérům, kteří by hercům dávali příliš volnosti.

Delacroix.

Jméno, z něhož všichni studenti filmové školy omdlévali. Kultovní režisér celé generace. Chlap, jenž natočil *Obřad, Perverzi, Monstrum, Erzebet* a *Bloody Games*, pět nejlepších hororů, které se objevily v prvním desetiletí 21. století. Pak však náhle ve věku pětatřiceti let ukončil kariéru a stáhl se do ústraní v Pyrenejích.

Všichni snili o tom, že s *ním* udělají interview. Dvanáct let po dokončení svého posledního filmu ještě pořád plnil společenské rubriky a jeho jméno vyvolávalo skandály, než se nakonec definitivně vytratil ze společenské sféry

a oficiálně žil jako poustevník uprostřed hor. Od té doby všechna interview odmítal. Vyhýbal se objektivům fotoaparátů. Odmítl lukrativní nabídku natočit pro videoplatformu hororový seriál.

A právě tobě, Judith Tallandierové, mladé studentce filmové estetiky, rozhovor přislíbil... Proč?

Co psala, že ho její maily natolik zaujaly a že ho přesvědčila, že bude důstojným partnerem pro rozhovor?

Jistě, mohla se pochlubit, že zná jeho dílo líp než kdokoliv jiný. Neexistoval záběr, sekvence nebo obraz, který by neprostudovala. Přečetla všechny kritiky i články, které o něm někdo napsal.

Filmy Morbuse Delacroixe vždycky vyvolávaly extrémní reakce v médiích i na veřejnosti, a to jak pozitivní, tak negativní. Pro některé to byly „filmy nemocného člověka, morbidní a neuvěřitelně bohaté na fantazii“, plné „děsivých a zneklidňujících příběhů“. Podle jiných se v jeho filmografii dalo nalézt „pár nejkontroverznějších snímků celé filmové historie“. Nejnegativnější kritiky se snesly na jeho poslední film *Bloody Games*, odsoudily ho, jako „sadistické porno překračující všechny hranice, které jsou ještě morálně přípustné“, dokonce se o něm psalo jako o „nejskandálnějším a nejnechutnějším filmu všech dob“. Ti nejzarputilejší kritické dokonce soudili, že by Morbus Delacroix měl pobývat v psychiatrickém ústavu.

Prokletý filmař? Kultovní režisér? Génius nebo lhář? Přeceňovaný, a nebo nedoceněný? Byly jeho filmy „souhrnem

BERNARD MINIER

kinematografické techniky“, podle tvrzení některých, nebo naopak „nejhlubší díla skutečného autorského filmu“, jak vykřikovali další, kteří jimi pohrdali pouze kvůli žánru?

Na tyhle otázky měla Judith naprosto jasný názor. Pamatovala si, že když viděla Delacroixovy filmy poprvé, měla pocit proniknutí do něčeho důvěrně známého. Některé z nich se jí líbily. Jisté scény jí připadaly jako ozvěny jejího vlastního života, jako kdyby se s ní režisér propojil. Jako kdyby mu svěřila své nejděsivější vzpomínky. Jako kdyby to byly fantazmagorie jejího mozku, které pak ve svých filmech vystavil do krutého světla chirurgického sálu.

A onoho 21. června, v den letního slunovratu, se pořád ještě nedokázala vzpamatovat z jeho pozvání.

Anebo je to proto, že jsem mu slíbila, že náš rozhovor poslouží jen k napsání mé diplomové práce a k ničemu jinému?

Jaký mohl mít důvod, aby jí důvěřoval? Požádá ji, aby podepsala slib mlčenlivosti? Nedostane jednoho dne předvolání od advokáta, finančního úřadu nebo nějakého policejního agenta?

Po sérii zatáček vedoucích jehličnatým lesem pokračovala dlouhou rovnou silnicí ústící na louku s vysokou trávou. Tam si vzpomněla, jak poprvé viděla *Obřad*, mistrův první celovečerní film. Mrazivé převyprávění *Krásky a zvířete*. Do kin se dostal v roce 2003, ale Judith ho zhlédla o mnoho let později v malém toulouském kině a bylo to pro ni skutečné zjevení. Na tisíce mil vzdálený laciným krvákům a béčkovým hororům (ačkoliv ani zdaleka nebyl tak násilný jako

OKO

jeho pozdější filmy), vyprávějící příběh mladé a mimořádně krásné dívky vyrůstající v jedné středoevropské vesnici a odehrávající se v neurčité době ve stínu zámku, v němž žila zrůda, vládnuocí v celém kraji terorem a pořádající krvavé a zločinné obřady.

Aby ji rodiče uchránili před Zvířetem, které unášelo a znásilňovalo dívky z okolí, snažili se ji s pomocí nejrůznějších prostředků zošklivit, pomazávali jí obličej popelem, vkládali jí do tváří ořechy, do vlasů jí vtírali bahno a strkali jí pod sukni polštáře pokaždé, když vycházela z domu, protože náhončí Zvířete pořád hledali čerstvé oběti, aby je mohli odvést svému pánovi. Nicméně všude začaly kolovat řeči o její nesmírné kráse a jeden ze špiónů Zvířete ji jednou přistihl, jak se nahá koupe v řece. Kráska však měla snoubence a její rodiče potají začali chystat svatební obřad, což také dalo filmu název.

Předem bylo jasné, že se i existence snoubence dostane až k uším zámeckého pána, který chlapce vyzval na souboj, při němž ho svým obouručným mečem rozsekl od hlavy až k rozkroku.

Film končil záběrem, který až připomínal halucinaci. Jízda kamerou byla nekonečná – skoro stejně dlouhá jako ta, kterou končil Antonioniho film *Povolání: reportér*. Pomalu sjížděla ze zalesněného kopce a blížila se k řece protékající v pozadí mezi skalami a stromy. K tomu zněla Rachmaninova skladba *Ostrov mrtvých*.

Kamera se plížila mezi stromy, ale po celou tu dobu nepřestávala sledovat dvě vzdálené miniaturní postavy, ležící

BERNARD MINIER

na oblázcích na říčním břehu. Pak začala přejíždět širokou a divokou řeku, a to až do okamžiku, kdy divák pochopil, že se dívka odevzdává dobrovolně a s výkřiky rozkoše, nikoliv hrůzy, onomu zruďnému Zvířeti, které zmasakrovalo jejího snoubence.

Potom kamera zamířila opačným směrem, začala se vzdalovat od souložícího páru, v jednom z nejdelších záběrů dějin kinematografie od dob *Zběsilosti* a *Taxikáře*, zatímco do hrdinčina křiku rozkoše se mísily pochmurné a slavnostní tóny *Ostrova mrtvých*.

Judith věděla, že Delacroix nepoužil stejně jako Antonio ni pro tuto sekvenci žádný střih. Žádný technický trik. Film byl plný podobných scén, které svou virtuozitou braly dech. Když pak vyšla z malého kina, měla pocit, že právě viděla unikátní, absolutní filmové umění – a že objevila génia.

Kritika byla u tohoto prvního filmu mladého čtyřiaadvacetiletého umělce stejně nadšená. V časopisu *Les Cahiers du cinéma* vyšly obdivné články o hře černobílých a barevných záběrů, kterými film připomínal Tarkovského *Andreje Rubleva*. Časopis *Première* napsal, že to je „ohromující dílo svou formou daleko překračující všechny filmy tohoto žánru“ a že je to „šílený, ďábelský a perverzní film“. *Studio Ciné Live* v něm našlo politickou parabolu a „návrat k té nejčistší filmové tvorbě“. A v *Mad Movies* se psalo, že to je „čirý moment hororové poezie“.

Ale Delacroix dlouho nečekal a všechny své obdivovatele zmátl svým druhým filmem, který byl plný neslýchaného

OKO

a požitkářského násilí a extrémně znepokojivý. Většina recenzentů ho popsala jako odporný a opovrženíhodný snímek, při kterém „se zvedá žaludek“. Této nálepky se už pak mladý režisér nikdy nezbavil.

Judithiny myšlenky náhle přerušilo pípnutí kontrolky. Ukazatel benzínu se dostal do červeného pásma.

Fajn, tak doufám, že v téhle ztracené díře bude někde benzinová pumpa... Navigace jí signalizovala, že jedna by měla být o pět kilometrů dál.

6.

KDYŽ SE SE SVOU LANCIÍ Judith blížila k pumpě, znovu zaznamenala, jak je zdejší údolí krásné.

Po obou stranách rovné silnice i kolem pumpy se zvedaly strmé svahy hor, skryté pod kobercem hustého a neprostupného lesa. Na pozadí azurového nebe bez mráčků se tyčili skalní obři. Všechno bylo krásné, klidné, idylické, a přesto v tom prosluněném pastorálním prostředí panovala lehce depresivní atmosféra. Všechno bylo až příliš klidné, až příliš pusté – a Judith se tu necítila tak dobře jako ve městě.

Vložila do stojanu platební kartu společnosti zaměřující se na studenty a nabízející některé služby „zdarma“. Vzhledem k příšerně vysoké ceně pohonných hmot si mohla dovolit zaplatit jen patnáct euro za bezolovnatý benzin. Studentský život ji nutil žít ze dne na den – žonglovat mezi stipendiem, krátkodobými půjčkami, nájmem, letní brigádou, prací na částečný úvazek a drobnými výdaji.

Nemáš na výběr, když jsi ve dvanácti letech přišla o matku a otce jsi nikdy nepoznala.

Jakmile napůl uspokojila žízeň nádrže, zamířila k obchodu za parkovištěm. Kůži jí laskalo slunce.

Měla na sobě bílé tílko s nápisem „REDRUM“ (tohle slovo se objevilo ve filmu *Osvícení* podle Kinga, a když se četlo opačně, vzniklo z něj „MURDER“) nadepsané červenými písmeny na prsou a khaki kalhoty s několika kapsami. Řekla si, že nemusí mít *dress code*, když se chce setkat s takovým režisérem – *pravděpodobně mu bude úplně fuk, co máš na sobě* – a že bude lepší zůstat sama sebou.

Rádio uvnitř hrálo starou skladbu od Stonů.

Prošla kolem regálů miniaturní prodejny, a když zamířila k toaletám, vzpomněla si na *Perverzi*, druhý dekadentní horor Morbuse Delacroixe. Ten, který strhala kritika, ale zajistila mu spoustu fanoušků. Příběh *Perverze* byl mnohem klasičtější. Tři vězni uprchnou z věznice s maximální ostrahou a vloupou se do domu, kde na okraji lesa bydlí měšťanská rodina. Během svého pobytu ji vystaví nejrůznějším krutým a zvráceným hrám a týrání. Zachrání se pouze mladý syn, který pomůže zavraždit sestru a rodiče a divák pochopí až z posledního záběru, když ho vidí, jak kráčí po pusté silnici, tvář pokrytou krví, s prázdným pohledem ve velkém detailu, jaký mají ti, co uprchli, že se z něj podařilo vytvořit dalšího psychopata.

Tohle téma bylo v dějinách kinematografie zobrazeno mockrát, ale Delacroixovi se podařilo obohatit ho pohybující se kamerou, bez příkras, nervózně a virtuózně a takřka bez zvuku. Čirý moment hrůzy, který vyvolává zneklidňující